

Spolufinancováno
Evropskou unií

KOMUNITNÍ PLÁN SOCIÁLNÍCH SLUŽEB MĚSTA HOŘICE A ORP

**Střednědobý plán rozvoje sociálních služeb
pro správní obvod obce s rozšířenou působností Hořice
na období 2026–2030**

Obsah

O projektu	2
Úvodní slovo	3
Použité zkratky	4
1 Komunitní plánování sociálních služeb na území ORP Hořice	6
1.1 Podstata komunitního plánování sociálních služeb	6
1.2 Vývoj komunitního plánování v ORP Hořice	8
1.3 Organizační struktura procesu komunitního plánování sociálních služeb	9
2 Základní popis území ORP Hořice z hlediska potřeb komunitního plánování sociálních služeb	12
2.1 Vymezení a poloha správního obvodu Hořice	12
2.2 Základní sociálně-demografické údaje	13
3 Popis a analýza potřeb poskytovaných sociálních služeb	17
3.1 Popis poskytovaných sociálních služeb	17
3.2 Shrnutí zkušeností poskytovatelů sociálních služeb	21
3.3 Popis finančních zdrojů pro poskytování sociálních a návazných služeb	24
4 Analýza potřeb jednotlivých cílových skupin	25
4.1 Analýza potřeb rodin, dětí a mládeže	25
4.2 Analýza potřeb seniorů	27
4.3 Analýza potřeb osob se zdravotním postižením či duševním onemocněním	28
4.4 Analýza osob ohrožených sociálním vyloučením	30
4.5 Analýza potřeb osob pečujících o osoby blízké	32
5 SWOT analýza	34
6 Prioritní oblasti na období 2026–2030	38
6.1 Prioritní oblast – Rodina, děti a mládež	38
6.2 Prioritní oblast – Seniori	40
6.3 Prioritní oblast – Osoby se zdravotním postižením či duševním onemocněním	41
6.4 Prioritní oblast – Osoby ohrožené sociálním vyloučením	42
7 Priority rozvoje sociálních a návazných služeb ve správním obvodu města Hořice na období 2026–2030	43
Závěr	45

O projektu

Město Hořice v období od 1. 2. 2023 do 31. 10. 2025 realizovalo ve spolupráci s Centrem pro komunitní práci střední Čechy projekt zaměřený mj. na vytvoření nového komunitního plánu sociálních služeb na území obce s rozšířenou působností Hořice.

Cílem projektu je zajištění dostupnosti a kvality sociálních služeb občanům na území ORP Hořice vycházejícího nejen z potřeb, ale i z možností celého území. Výstupem je jasná strategie udržitelnosti a rozvoje v oblasti sociálních služeb města Hořice a jeho spádových obcí na období let 2026–2030.

Projekt je součástí aktivit realizovaných formou spolupráce s Královéhradeckým krajem v rámci projektu Rozvoj regionálního partnerství v sociální oblasti na území obcí Královéhradeckého kraje III, registrační číslo CZ.03.02.02/00/22_006/0000241, který je podpořen Evropskou unií z Operačního programu Zaměstnanost plus.

Úvodní slovo

Vážení spoluobčané,

předkládáme Vám Střednědobý plán rozvoje sociálních služeb na období 2026-2030 pro správní obvod města Hořice.

Tento dokument je podkladem pro zajištění sociálních a návazných služeb na území ORP Hořice. Slouží k zařazení potřebných sociálních služeb do Sítě sociálních služeb Královéhradeckého kraje, pro rozdělování finančních prostředků z rozpočtu města Hořice, pro obce z území ORP Hořice a pro další donátory.

Celý dokument je výsledkem práce čtyř pracovních skupin (Senioři, Osoby ohrožené sociálním vyloučením, Osoby se zdravotním postižením či duševním onemocněním, Rodina, děti a mládež). Skupiny se skládají ze zástupců poskytovatelů sociálních služeb, ať už z neziskových nebo příspěvkových organizací, jejich uživatelů a zástupců města Hořice. Díky vyjednávání a komunikaci v pracovních skupinách jsme získali představu o základních prioritách určujících směr dalšího rozvoje služeb zaměřených na jednotlivé cílové skupiny uživatelů.

Střednědobý plán definuje priority a opatření týkající se sociálních návazných služeb, které úzce souvisí se sociální oblastí. Plán popisuje stávající síť sociálních služeb, záměry poskytovatelů pro jejich další vývoj a vybrané priority, kterými je třeba se postupně zabývat. Vychází z poznatků získaných při výkonu terénní sociální práce na obcích, z jednání se starosty obcí a s poskytovateli sociálních služeb. Zahrnuje stávající sociální služby a služby související, které je potřeba v území udržet ve stávající kvalitě, i služby rozvojové, jejichž potřebnost se v rámci procesu plánování objevuje.

Bylo by vhodné pokračovat v současném trendu, a i nadále zajišťovat kvalitní služby poskytované občanům města.

Bc. Jana Bouzková
1. místostarostka
Město Hořice

Bc. Vendulka Raisová
vedoucí Odboru zdravotní a sociální péče
Městský úřad Hořice

Použité zkratky

CS	cílová skupina
ČR	Česká republika
DDM	Dům dětí a mládeže
DPS	dům s pečovatelskou službou
ESF	Evropský sociální fond
KPSS	komunitní plánování sociálních služeb
KS	Koordinační skupina
MěÚ	městský úřad
MPSV	Ministerstvo práce a sociálních věcí České republiky
MŠ	mateřská škola
NL	návykové látky
o. p. s.	obecně prospěšná společnost
OPZ+	Operační program Zaměstnanost plus
ORP	obec s rozšířenou působností
OZSP	Odbor zdravotní a sociální péče (Městského úřadu Hořice)
OZP	osoby se zdravotním postižením
Plán	Komunitní plán sociálních služeb města Hořice a ORP
PAS	porucha autistického spektra
PS	Pracovní skupina
SSL	sociální služba/y
SWOT	analýza slabých a silných stránek, příležitostí a hrozeb
ÚP	Úřad práce ČR
ZP	zdravotní postižení
z.s.	zapsaný spolek
ZŠ	základní škola
ZUŠ	základní umělecká škola

Spolufinancováno
Evropskou unií

ZTP, ZTP/P s průvodcem	průkazy osob se zdravotním postižením (zvláště těžké postižení, zvláště těžké postižení
z.ú.	zapsaný ústav

1 Komunitní plánování sociálních služeb na území ORP Hořice

1.1 Podstata komunitního plánování sociálních služeb

Posláním komunitního plánování je zajišťování dostupnosti sociálních služeb. Prakticky se jedná o zjištění stavu poskytování sociálních služeb v dané lokalitě a zároveň potřeb, které nejsou naplněny. Srovnáním těchto dvou základních parametrů a v souladu s množstvím finančních prostředků, které obec na sociální služby vynakládá, vzniká v procesu vzájemných konzultací komunitní plán, který je konsenzem mezi tím, co je možné, a tím, co bylo označeno jako potřebné či prioritní. Komunitní plánování představuje cyklický, spirálovitě se opakující proces. Slovo komunitní dává tušit, že celé plánování sociálních služeb probíhá za účasti komunity – v případě sociálních služeb se tedy jedná zejména o zástupce uživatelů, poskytovatelů a zadavatelů sociálních služeb, ale i další veřejnosti, jíž je téma sociálních služeb blízké. (zdroj: MPSV ČR)

Základní hodnotou, na které je komunitní plánování založeno, je především princip sociálního začleňování. Jedná se o zvyšování dostupnosti zejména alternativních služeb k péči ústavní (podpora setrvání lidí ve svém vlastním přirozeném prostředí), zvyšování kvality služeb směřující k zajištění lepší ochrany práv uživatelů služeb, propojenost s ostatními systémy (zdravotnictví, vzdělávání, bydlení, zaměstnávání).

Přínosem komunitního plánování je zvýšení zájmu cílových skupin na spolupráci při zpracování dokumentu i jeho realizaci, zvýšení pocitu sounáležitosti a motivace. Dlouhodobá spolupráce se pak stává základem pro partnerství subjektů při realizaci náročných rozvojových projektů, je předpokladem pro uplatňování vícezdrojového financování. Dalšími přínosy jsou pružné přenosy informací v rámci utvořených struktur, odborné zázemí pro politické rozhodování, efektivnější využívání finančních prostředků nasměrovaných dle potřeb uživatelů služeb.

1.1.1 Úloha krajů v KPSS

Dle zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů, zejména § 92–95 je v oblasti zajištění, rozvoje a financování sociálních služeb klíčová úloha přidělena krajům. Kraje definují krajskou síť sociálních služeb, zpracovávají střednědobý plán rozvoje sociálních služeb, nastavují pravidla pro financování sociálních služeb jakožto služeb obecného hospodářského zájmu a samotné financování sociálních služeb prostřednictvím finančních prostředků ze Státního rozpočtu ČR i prostřednictvím vlastních rozpočtových prostředků kraje.

Kraj také definuje síť sociálních služeb na svém území, přičemž kromě jiných ukazatelů stanovuje především počet definovaných jednotek, které u daného poskytovatele sociálních služeb v rámci daného druhu sociálních služeb do této krajské sítě zařazuje. Krajská síť je pravidelně aktualizována, přičemž kraj zároveň stanovuje pravidla pro zařazení sociálních služeb (vč. nových) do krajské sítě pro dané období (kalendářní rok).

1.1.2 Úloha ORP a obcí v KPSS

Zákon o sociálních službách však ve výše uvedených ustanoveních definuje úlohu obcí s rozšířenou působností (ORP). V této souvislosti lze zdůraznit především povinnost ORP zajišťovat sledování potřeb poskytování sociálních služeb na svém území a dále zákon o sociálních službách výslovně umožňuje ORP zpracovávat vlastní střednědobý plán rozvoje sociálních služeb a také definovat místní síť sociálních služeb na území své působnosti.

ORP mají v tomto procesu zásadní úlohu v oblasti zjišťování potřeb poskytování sociálních služeb na svém území. Kraj by měl logicky definovat způsoby a formy, kterými jsou tyto potřeby zjišťovány, a jak dochází k přenosu a zpracování těchto informací. Zvláště v některých rozsáhlých správních územích ORP může docházet jen velmi obtížně k zajištění mapování potřeb poskytování sociálních služeb na celém území ORP. To souvisí i s výkonem sociální práce ve správním území ORP, jak definují příslušná ustanovení zákona o sociálních službách, protože právě její výkon je klíčovým zdrojem informací o sociální situaci obyvatel žijících ve správním území ORP, a to včetně potřebnosti sociálních služeb.

Druhou úlohou ORP by mělo být zapojení do procesu tvorby, rozvoje a řízení sociálních služeb v daném kraji, přičemž žádoucím cílem je sladění politiky v oblasti sociálních služeb na úrovni kraje a ORP, resp. zajištění co nejvyšší míry synergie působení těchto samosprávních celků.

Komunitní plán sociálních služeb (střednědobý plán rozvoje sociálních služeb) může zpracovat každý územní samosprávních celek. Vždy je však jeho podoba i implementace odvislá od kompetencí daného územně správního celku. V praxi tedy i dle hierarchické úrovně daného celku dochází k zásadním rozdílům v charakteru výsledného plánu. Zatímco kraj zpravidla zaměřuje svůj plán ryze na sociální služby, obce do svých plánů zahrnují i různě široce vymezené tzv. návazné či komunitní služby. Kritériem by pro tyto služby poskytované mimo rámec zákona o sociálních službách mělo být především zaměření na řešení či předcházení vzniku nepříznivých sociálních situací a na podporu sociálně znevýhodněných občanů.

V rámci uvedeného hierarchického uspořádání územních samosprávních celků při implementaci předmětných ustanovení zákona o sociálních službách lze tedy shrnout:

ORP (obec s rozšířenou působností)

- je klíčovým aktérem při zajišťování rozvoje místní sítě sociálních služeb, při zajišťování potřeb financování sociálních služeb a významně se podílí na financování sociálních služeb nad rámec rozpočtových prostředků alokovaných prostřednictvím kraje,
- zároveň zajišťuje koordinaci činností spojených s řízením místní sítě sociálních služeb společně s ostatními obcemi ležícími na území správního obvodu ORP,
- současně zajišťuje komunikaci, projednávání a prosazování společných priorit v rámci území ORP v oblasti rozvoje sociálních služeb na krajské úrovni,
- z hlediska financování místní sítě sociálních služeb pak zpravidla využívá kombinace různých finančních nástrojů pro zajištění poskytování sociálních služeb.

Obce na území ORP

- dle zákona o sociálních službách nemají přiděleny kompetence, nicméně např. dle zákona o obcích, mají povinnost zajišťovat všestranný rozvoj svého území,
- větší obce tak mohou ve větším či menším rozsahu zajišťovat samotné poskytování sociálních služeb (např. prostřednictvím vlastní příspěvkové organizace či vlastní dotace) pro své občany, v takovém případě se na provozu dané služby často obce podílí významným způsobem,
- zpravidla poskytují příspěvky (dotace) na poskytování sociálních služeb, případně na zajištění dostupnosti sociální služby pro své občany, což pro poskytovatele může být důležitým přínosem i při zohlednění skutečnosti, že se jedná často o nízké či symbolické hodnoty,
- pro poskytovatele je velmi častým kritériem pro zařazení do krajské sítě sociálních služeb (či stanovení výše podpory) také doložení vícezdrojového financování, tedy příspěvků i od měst, jejichž občanům služby poskytují.

1.2 Vývoj komunitního plánování v ORP Hořice

Proces komunitního plánování sociálních služeb v Hořicích započal v roce 2003. V období let 2003 a 2004 vznikl ve spolupráci se společností Terra nostra - malebný kraj, o.p.s., Komunitní plán sociálních služeb na území ORP Hořice. V roce 2007 došlo k jeho aktualizaci v rámci projektu Standardizace projektu komunitního plánování sociálních služeb na základě smlouvy s Občanským poradenským střediskem v Hradci Králové. Tento původní komunitní plán však již nebyl dostačující a neodpovídal současným potřebám.

Dne 11. 1. 2023 odsouhlasila Rada města Hořice unesením č. RM/28/1/2023 schválení uzavření Smlouvy o horizontální spolupráci s Královéhradeckým krajem ve věci klíčových aktivit projektu „Rozvoj regionálního partnerství v sociální oblasti na území obcí Královéhradeckého kraje III“. Tento projekt podporuje aktivity zaměřené na navázání či prohlubování regionálních partnerství v oblasti sociálních služeb a na podporu procesu plánování sociálních služeb na území Královéhradeckého kraje.

Tímto započal proces dalšího komunitního plánování sociálních služeb na území ORP Hořice. Zároveň byl schválen předložený harmonogram prací na přípravě první verze komunitního plánu na období únor 2023–říjen 2025. Město Hořice tak od února 2023 realizovalo ve spolupráci s Centrem pro komunitní práci střední Čechy projekt zaměřený na aktualizaci komunitního plánu sociálních a návazných služeb na území města Hořice a spádových obcí ORP Hořice.

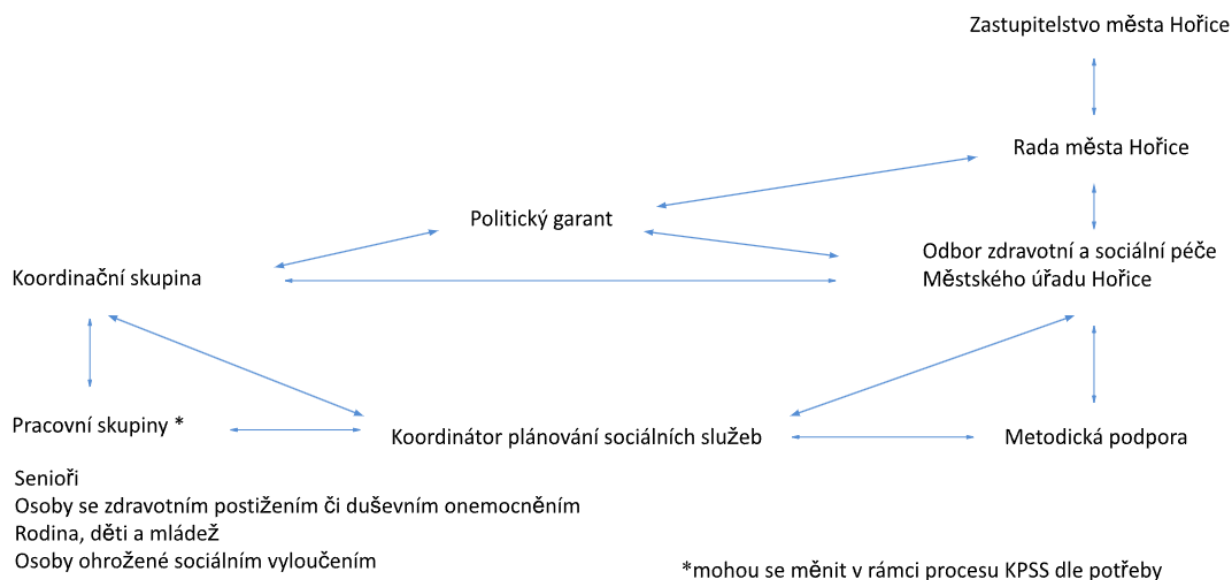
Cílem projektu je zajištění dostupnosti a kvality sociálních služeb občanům na území ORP Hořice vycházejícího nejen z potřeb, ale i z možností celého území. Výstupem je jasná strategie udržitelnosti a rozvoje v oblasti sociálních služeb města Hořice a jeho spádových obcí na období let 2026–2030.

Stanovených priorit a opatření by mělo být dosaženo k 31. 12. 2030. Priority a opatření byly průběžně konzultovány se zástupci Královéhradeckého kraje tak, aby byly v souladu i se Strategií Královéhradeckého kraje v oblasti sociálních služeb pro dané období.

1.3 Organizační struktura procesu komunitního plánování sociálních služeb

1.3.1 Schéma organizační struktury procesu KPSS

1.3.2 Garanti procesu KPSS

Organizační struktura zahrnuje popis jednotlivých článků procesu plánování, jejich propojení, odpovědnosti apod.

KPSS se účastní jednotlivé složky, které ho zajišťují po odborné a procesní stránce. Vedou tak k jeho efektivitě, průběžnému zkvalitňování, transparentnosti, a tudíž i k otevřenosti vůči veřejnosti.

Konkrétně se jedná o:

- garanty procesu – politický garant a odborný garant,
- koordinaci procesu,
- metodickou podporu.

Koordinace a řízení je zajištěno:

- koordinátorkou sociálních služeb,
- koordinační skupinou,
- pracovními skupinami.

Odborným garantem procesu KPSS v Hořicích a spádových obcích je vedoucí Odboru zdravotní a sociální péče MěÚ Hořice a její zástupkyně, která zprostředkovává tok informací mezi volenými orgány města, Koordinační skupinou a dalšími subjekty procesu KPSS, a současně poskytuje konzultace, data a připravuje materiály pro volené orgány města související s KPSS. Výstupy, schválené Koordinační skupinou, předkládá Radě města Hořice a Zastupitelstvu města Hořice.

Politickým garantem procesu KPSS je člen Zastupitelstva města Hořice – osoba odpovědná za sociální oblast a prosazující výstupy procesu na politické úrovni. Svého Zástupce (politického garanta procesu) vždy deleguje a schvaluje Rada města Hořice.

Koordinátor procesu KPSS zodpovídá za koordinaci jednotlivých činností v rámci procesu KPSS, dodržení časového harmonogramu procesu KPSS a za koordinaci činnosti KS a pracovních skupin KPSS.

Konkrétně se jedná o zajištění:

- aktualizaci a koordinaci procesu KPSS,
- koordinaci naplňování komunitního plánu,
- efektivní realizaci všech aktivit procesu KPSS,
- pravidelné zpracovávání akčních plánů a jejich vyhodnocování,
- spolupráci s organizacemi působícími v sociální oblasti,
- PR aktivity procesu KPSS,
- komunikaci a spolupráci v rámci celého území ORP Hořice,
- aktualizaci materiálů pro prezentaci.

Metodická podpora procesu KPSS je zajišťována externě dle individuálních potřeb v jednotlivých fázích procesu plánování a na základě individuálně domluvené spolupráce.

Konkrétně se jedná o následující činnosti:

- poskytování metodických konzultací k průběhu procesu KPSS,
- poskytování inspirací v realizaci metody komunitního plánování v oblasti sociálních služeb,
- doporučování nových postupů,
- metodická podpora v oblasti zjišťování potřeb a mapování současné situace v území,
- metodická podpora při vyhodnocování procesu plánování a další dle konkrétní potřeby.

Koordinační skupina pro město Hořice a ORP je stálým výkonným, iniciačním a koordinačním orgánem Rady města Hořice v oblasti realizace KPSS. Schází se dle potřeby, nejméně však dvakrát do roka. Jejím hlavním úkolem je vyjadřovat se k činnostem v rámci procesu KPSS, monitorovat a vyhodnocovat postup realizace/naplňování akčních plánů a samotného procesu KPSS.

Jejími členy jsou zejména místostarosta za sociální oblast, předseda Komise zdravotní a sociální, vedoucí Odboru zdravotní a sociální péče, Koordinátor procesu KPSS, vedoucí/zástupci pracovních skupin, další zástupci OZSP MěÚ Hořice, zástupci spádových obcí ORP, vybraní zástupci poskytovatelů sociálních, případně návazných služeb a další odborníci dle aktuální potřeby. Členové jsou voleni Radou města Hořice.

KS funguje na principu rovného postavení všech členů a rozhoduje demokratickým způsobem na základě rovného přístupu k informacím. Je zodpovědná za proces KPSS a naplňuje principy a hodnoty komunitního plánování, schvaluje cíle a opatření připravovaných strategií a další dokumenty vzniklé v rámci procesu KPSS.

Pracovní skupiny KPSS jsou jedním z článků organizační struktury procesu KPSS a scházejí se dle potřeby, minimálně však 2 x ročně mimo jiné pro průběžné vyhodnocování naplňování schválené strategie. Pracovní skupiny KPSS jsou vytvářeny na základě potřeb procesu plánování, řeší úkoly spojené s plánováním udržení a rozvoje sociálních a návazných služeb, spolupracují na mapování potřeb a hledají možnosti řešení. Jednání pracovní skupiny vede koordinátorka, případně vedoucí pracovní skupiny, je-li zvolen.

Členem PS KPSS může být kdokoli z řad občanů a poskytovatelů sociálních a návazných služeb a dalších subjektů, kteří poskytují své služby občanům na území města a spádové oblasti.

Pro KPSS pro město Hořice a ORP vznikly následující pracovní skupiny:

- Rodina, děti a mládež
- Senioři
- Osoby se zdravotním postižením či duševním onemocněním
- Osoby ohrožené sociálním vyloučením

Zapojení veřejnosti a dalších aktérů do KPSS

V rámci projektu byla zapojena veřejnost na různých úrovních. Konkrétně se jednalo o zapojení:

- poskytovatelů sociálních a návazných služeb,
- obyvatel, kteří se s tématem identifikovali,
- uživatelů různých druhů sociálních a návazných služeb,
- zaměstnanců Městského úřadu Hořice a dalších pracovníků obcí z celého ORP Hořice,
- dalších odborníků,
- zastupitelů.

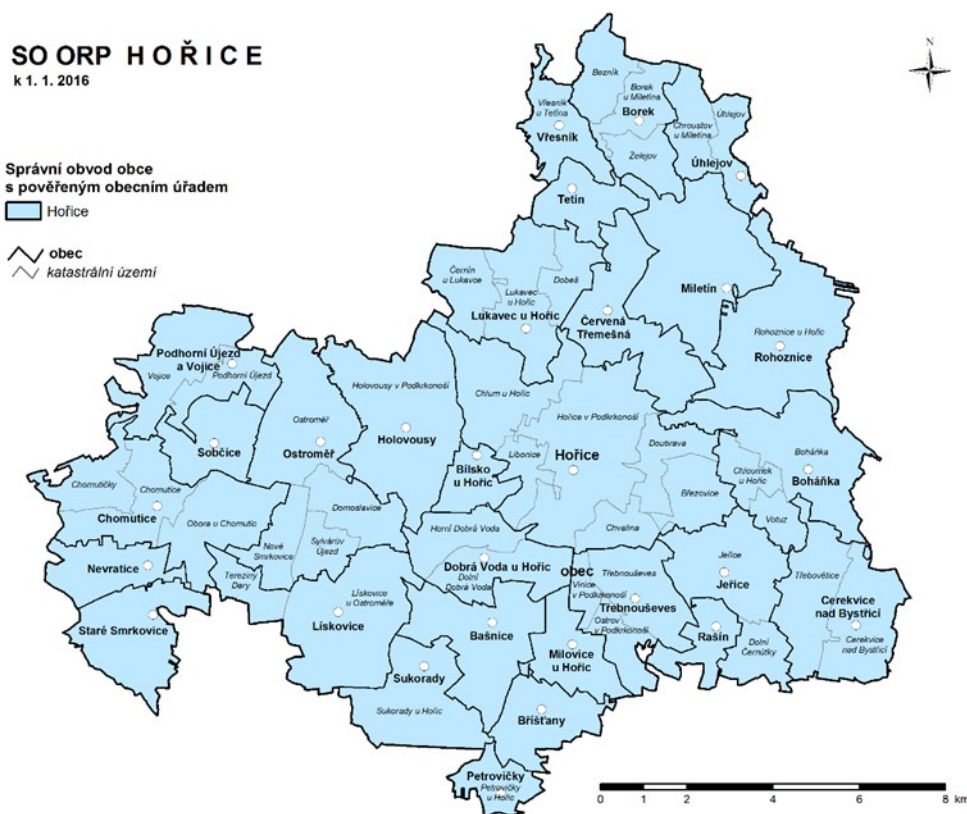

2 Základní popis území ORP Hořice z hlediska potřeb komunitního plánování sociálních služeb

Následující obsah je výňatkem ze sociodemografické analýzy „Popis území města Hořice a ORP z hlediska potřeb“ z června 2023 zpracované v rámci projektu KPSS města Hořice a ORP. Plná verze dokumentu je k dispozici na [webových stránkách města Hořice](#).

2.1 Vymezení a poloha správního obvodu Hořice

Správní obvod Hořice se nachází ve střední části Královéhradeckého kraje a sousedí s dalšími správními obvody našeho kraje; na severu a severozápadě s obcemi správního obvodu Nová Paka a Jičín, na jihovýchodě s obcemi správního obvodu Nový Bydžov, na jihu s obcemi správního obvodu Hradec Králové a na východě s obcemi správního obvodu Dvůr Králové nad Labem. Správní území zahrnuje 29 obcí. Správní obvod patří svou rozlohou i počtem obyvatel k nejmenším v kraji. V jediném městě obvodu v Hořicích žilo k 31. 12. 2003 necelých 50 procent obyvatel správního obvodu. Jednu pětinu území pokrývají lesy, zemědělská půda tvoří téměř 70 % rozlohy správního obvodu.

Území leží na úpatí Hořického pískovcového chlumu, jenž je přirozeným předělem mezi drsným podhůřím Krkonoš na severu a úrodným Polabím na jihu. Hořický chlum, tvořený mohutnými ložisky kvalitního

pískovce vhodného pro práce stavební i nejjemnější sochařské, se stal zdrojem obživy zdejšího obyvatelstva, mnoha generací kameníků. Hořické lomy dodávaly kámen i na stavbu Karlova mostu, Svatovítské katedrály, Staroměstské radnice a v 2. polovině 19. století hořický kámen putoval na stavbu Národního divadla, Národního muzea a Rudolfinu. Město Hořice je vyzdobeno mnoha krásnými plastikami, nazýváno je „městem kamenné krásy“ či „českými Athénami“. Hořice za ně vděčí nejen zdejšímu pískovci, ale především slavné sochařsko-kamenické škole, jejím profesorům, žákům a dalším příznivcům. Město proslulo i výrobou hořických trubiček podobně jako nedaleký Miletín, který se pyšní výrobou tradiční pochoutky z perníku a medu, zdobené mandlí, tzv. Miletínskými modlitbičkami.

2.2 Základní sociálně-demografické údaje

K 1. 1. 2025 byl počet obyvatel na území ORP Hořice celkem 18 512, z toho 9 710 mužů a 9 342 žen. Průměrný věk obyvatel byl 45,6 let (44,1 let u mužů, 42,6 let u žen). K uvedenému datu žilo v Hořicích celkem 8 476 obyvatel, z toho 4 075 mužů a 4 401 žen. Jejich průměrný věk byl 47 let (45,1 let u mužů, 43,1 let u žen). (Zdroj: Český statistický úřad)

Vývoj počtu obyvatel v letech 2018–2022

Název obce	Počet bydlících obyvatel k 31. 12. 2018	Počet bydlících obyvatel k 31. 12. 2019	Počet bydlících obyvatel k 31. 12. 2020	Počet bydlících obyvatel k 31. 12. 2021	Počet bydlících obyvatel k 31. 12. 2022	Změna v roce 2022 oproti roku 2018
Bašnice	208	207	211	209	209	1
Bílsko u Hořic	114	126	128	124	124	10
Boháňka	244	248	262	264	263	19
Borek	101	96	97	93	91	-10
Bříšťany	252	254	255	245	257	5
Cerekvice nad Bystřicí	790	771	783	777	771	-19
Červená Třemešná	156	161	161	163	174	18
Dobrá Voda u Hořic	576	577	591	583	581	5
Holovousy	524	543	544	534	545	21
Hořice	8 621	8 533	8 439	8 274	8 562	-59
Chomutice	646	628	602	591	602	-44
Jeřice	388	400	409	409	404	16
Lískovice	221	216	224	220	240	19
Lukavec u Hořic	305	303	307	313	314	9
Miletín	912	923	927	933	963	51
Milovice u Hořic	294	293	307	297	313	19
Nevratice	166	170	173	177	176	10
Ostroměř	1 362	1 349	1 353	1 335	1 335	-27
Petrovičky	46	48	47	51	53	7
Podhorní Újezd a Vojice	647	654	652	645	651	4
Rašín	98	97	98	101	106	8
Rohoznice	321	317	321	311	327	6
Sobčice	295	297	296	284	289	-6
Staré Smrkovice	260	267	269	255	262	2
Sukorady	213	222	228	224	229	16
Tetín	160	158	153	154	162	2
Třebnouševy	283	272	276	279	286	3
Úhlejov	153	152	147	142	147	-6
Vřesník	88	95	94	100	100	12
	18 444	18 377	18 354	18 087	18 536	92

zdroj: <http://www.czso.cz>

V této tabulce jsou prezentovány časové řady celkových počtů obyvatel dle jednotlivých obcí ORP Hořice. Z celkového vývoje od roku 2018 do roku 2022 je v celkovém pohledu patrný prakticky neustálý pokles počtu obyvatel, který ke konci roku 2021 činil 357 osob. Tento trend se však obrátil v roce 2022, kdy ve většině obcí v ORP došlo k navýšení počtu obyvatel. Tato tabulka odráží trend vývoje počtu obyvatel v jednotlivých obcích, kde lze celkově konstatovat, že pokud je hodnota ve sloupci "Změna v roce 2022 oproti roku 2018" kladná, dochází po celé sledované období ke kontinuálnímu nárůstu u počtu obyvatel. Naopak u obcí se zápornou hodnotou vidíme téměř ve všech případech tendenci k setrvalému poklesu počtu obyvatel. Porovnáním s tabulkou pohybu obyvatelstva u jednotlivých obcí tak lze dohledat důvody poklesu nebo nárůstu počtu obyvatel. Příkladem může být město Hořice, kde v roce 2021 téměř dvojnásobný počet obyvatel umírá oproti počtu novorozenců. Částečně je tento úbytek kompenzován přistěhovalety, nicméně tato míra není dostačující pro dosažení kladných hodnot nárůstu počtu obyvatel v Hořicích.

Vývoj počtu obyvatel ve věku 65+ v obcích ORP Hořice v letech 2027 a 2032

Název obce	stav 2021	stav 2027	nárůst/pokles	stav 2032	nárůst/pokles
Bašnice	48	50,00	2,00	50,00	2,00
Bílsko u Hořic	33	33,00	0,00	30,00	-3,00
Boháňka	58	62,33	4,33	61,67	3,67
Borek	20	18,00	-2,00	18,00	-2,00
Bříšťany	57	54,67	-2,33	53,33	-3,67
Cerekvice nad Bystřicí	138	135,00	-3,00	132,00	-6,00
Červená Třemešná	34	41,00	7,00	45,00	11,00
Dobrá Voda u Hořic	118	114,67	-3,33	115,33	-2,67
Holovousy	120	135,00	15,00	139,00	19,00
Hořice	2 061	1 991,33	-69,67	1 944,67	-116,33
Chomutice	143	138,33	-4,67	120,67	-22,33
Jeřice	82	102,00	20,00	110,00	28,00
Lískovice	49	42,67	-6,33	35,33	-13,67
Lukavec u Hořic	57	62,33	5,33	67,67	10,67
Miletín	195	196,33	1,33	210,67	15,67
Milovice u Hořic	59	68,00	9,00	77,00	18,00
Nevratice	37	34,50	-2,50	31,00	-6,00
Ostroměř	318	332,67	14,67	304,33	-13,67
Petrovičky	9	4,00	-5,00	4,00	-5,00
Podhorní Újezd a Vojice	145	142,67	-2,33	126,33	-18,67
Rašín	18	18,00	0,00	15,00	-3,00
Rohoznice	73	78,00	5,00	77,00	4,00
Sobčice	59	58,67	-0,33	60,33	1,33
Staré Smrkovice	55	41,33	-13,67	29,67	-25,33
Sukorady	47	36,00	-11,00	33,00	-14,00
Tetín	29	22,33	-6,67	21,67	-7,33
Třebnouševy	57	65,33	8,33	73,67	16,67
Úhlejov	27	25,67	-1,33	27,33	0,33
Vřesník	15	15,33	0,33	14,67	-0,33
Celkem	4 161	4 119	-42	4 028	-133

zdroj: <http://www.czso.cz>

V tabulce výše je uveden kvalifikovaný odhad růstu počtu obyvatel pro roky 2027 a 2032, tj. osob, které v těchto letech budou spadat do kategorie 65+ let věku. Tento pětiletý cyklus byl zvolen na základě pravidelného demografického šetření prováděného Českým statistickým úřadem a znamená, kolik osob bude pravděpodobně žít na území jednotlivých obcí v ORP Hořice. Celkově lze říci, že v obou sledovaných letech dojde k úbytku obyvatel v kategorii 65+. V roce 2027 dojde k celkovému úbytku 42 osob a v roce 2032 dojde k úbytku celkem 133 osob v této kategorii.

Nezaměstnanost v letech 2021–2022 ve vybraných obcích ORP Hořice

Název obce	15 až 64 let	2021		2022		Nárůst/pokles
		% z celkového počtu obyvatel	Počet obyvatel – nezaměstnaní	% z celkového počtu obyvatel	Počet obyvatel – nezaměstnaní	
Královéhradecký kraj		2,83		3,10		
ORP Hořice	11 128		273		305	32
Hořice	4 979	2,5	126	2,8	137	11
Miletín	595	3,7	22	3,2	19	-3
Ostromeř	812	3,0	24	3,3	27	3

zdroj: <http://www.czso.cz> a výpočty autora

Průměrný měsíční počet příjemců příspěvku na bydlení (2018–2022)

Počet příjemců za prosinec					
Rok	2018	2019	2020	2021	2022
ORP Hořice	220	213	215	196	349
město Hořice	140	130	128	132	206

zdroj: autor dle podkladů MPSV z oddělení statistik

Průměrný měsíční počet příjemců příspěvku na živobytí (2018–2022)

Průměrný měsíční počet příjemců – za prosinec					
Rok	2018	2019	2020	2021	2022
ORP Hořice	66	58	62	58	65
město Hořice	43	36	38	39	45

zdroj: autor dle podkladů MPSV z oddělení statistik

Průměrný měsíční počet příjemců doplatku na bydlení (2018–2022)

Průměrný měsíční počet příjemců – Doplatek na bydlení					
Rok	2018	2019	2020	2021	2022
ORP Hořice	22	16	23	26	33
město Hořice	14	10	15	21	26

zdroj: autor dle podkladů MPSV z oddělení statistik

Držitelé průkazů ZTP a ZTP/P (2018–2022)

	2018			2019			2020			2021			2022		
	TP	ZTP	ZTP/P	TP	ZTP	ZTP/P	TP	ZTP	ZTP/P	TP	ZTP	ZTP/P	TP	ZTP	ZTP/P
ORP Hořice	57	397	195	63	455	203	61	468	195	61	489	192	66	537	193
město Hořice	26	197	107	30	221	112	30	222	107	30	229	107	34	252	106

zdroj: autor dle formulářů MPSV V-26

Počet osob v exekuci v ORP Hořice, v Hořicích, Miletíně, Ostroměři a ostatních obcích (2020–2022)

	2020			2021			2022 ³⁸		
Název obce	0-26 let	27-64 let	65 +	0-26 let	27-64 let	65 +	0-25 let	26-64 let	65 +
ORP Hořice	37	599	75	45	680	86	83	671	89
Hořice	9	207	18	24	324	33	63	316	43
Miletín	4	39	5	3	37	5	2	40	5
Ostroměř	7	47	5	6	48	5	6	45	6
ostatní obce	17	306	47	12	271	43	12	270	35

zdroj: autor dle dat Exekutorské komory ČR

Počet příjemců příspěvku na péči dle stupně závislosti (2018–2022)

	celkem	2018			
		I. st. záv.	II. st. záv.	III. st. záv.	IV. st. záv.
ORP Hořice	681	188	223	173	97
město Hořice	354	94	124	89	47
2019					
ORP Hořice	692	183	261	158	90
město Hořice	362	95	141	85	41
2020					
ORP Hořice	709	177	255	178	99
město Hořice	386	95	138	101	52
2021					
ORP Hořice	725	182	259	191	93
město Hořice	383	95	137	106	45
2022					
ORP Hořice	765	193	268	204	100
město Hořice	409	103	142	118	46

zdroj: autor dle podkladů MPSV z oddělení statistik

3 Popis a analýza potřeb poskytovaných sociálních služeb

V rámci kvantitativního šetření bylo identifikováno 22 registrovaných sociálních služeb, které jsou poskytovány přímo v území ORP Hořice. Jedná se o 15 různých typů sociálních služeb – 8 z nich je poskytováno terénní formou, 7 služeb je pobytových, 7 ambulantních. Přímou v Hořicích je registrováno 6 poskytovatelů s 9 sociálními službami a v rámci ORP pak další 2 poskytovatelé sociálních služeb.

Pět pobytových sociálních služeb v území ORP Hořice funguje v režimu nepřetržitého provozu. Jedná se o 2 domovy pro seniory, 1 domov se zvláštním režimem, 1 domov pro osoby se zdravotním postižením a o sociální služby poskytované ve zdravotnických zařízeních lůžkové péče, tzv. sociální lůžka.

V rámci ORP Hořice také působí poskytovatelé sociálních služeb, kteří nemají svá sídla přímo v území ORP Hořice. Poskytují především terénní formu služeb. Nejvíce využívanými službami jsou terénní programy, sociálně aktivizační služby (jak pro rodiny s dětmi, tak pro seniory a osoby se zdravotním postižením) a raná péče.

V souladu se zákonem o sociálních službách v ČR existuje 34 různých druhů sociálních služeb. Z výše uvedeného je patrné, že všechny uzákoněné služby nejsou v rámci ORP Hořice poskytovány. Tyto služby jsou k dispozici v okolních ORP. Velká většina je pak soustředěna v krajském městě a jsou dostupné i pro občany ORP Hořice. Jedná se především o pobytové sociální služby, a to azylové domy, domy na půl cesty, chráněné bydlení a terapeutické komunity. Mezi ambulantní sociální služby, které nejsou v rámci ORP poskytovány, ale jsou často využívány patří, služby kontaktního centra, intervenčního centra a další poradenské služby.

3.1 Popis poskytovaných sociálních služeb

Data v popisu poskytovaných sociálních služeb a návazných služeb byla čerpána z Registru poskytovatelů sociálních služeb MPSV. Podrobnější informace k dané sociální službě byla zjištěna v rámci rozhovoru s těmito poskytovateli.

V níže uvedené tabulce je obsažen výčet poskytovatelů se sídlem ve správním obvodu ORP Hořice a jimi poskytovaných sociálních služeb dle stavu k 30.09.2025. Typ příslušné služby je v pravém sloupci doplněn určením služby dle druhu a formy jejího poskytování (ambulantní, terénní, pobytová).

Poskytovatelé sociálních služeb sídlící ve správním obvodu ORP Hořice	
<u>Domov pro seniory</u> Sociální služby města Hořice Riegrova 2111, 508 01 Hořice příspěvková organizace města Hořice	Domovy pro seniory <i>Služby sociální péče (pobytová služba)</i>
<u>Domov se zvláštním režimem</u> Sociální služby města Hořice Riegrova 2111, 508 01 Hořice	Domovy se zvláštním režimem <i>Služby sociální péče (pobytová služba)</i>

příspěvková organizace města Hořice	
<u>Pečovatelská služba</u> Sociální služby města Hořice Riegrova 2111, 508 01 Hořice příspěvková organizace města Hořice	Pečovatelská služba <i>Služby sociální péče (terénní služba)</i>
Domov bez bariér Strožihovo 1333, 508 01 Hořice příspěvková organizace Královéhradeckého kraje	Domovy pro osoby se zdravotním postižením <i>Služby sociální péče (pobyťová služba)</i>
Denní stacionář Klokán o. p. s. Janderova 436, 508 01 Hořice nezisková organizace – obecně prospěšná společnost	Denní stacionář <i>Služby sociální péče (ambulantní služba)</i>
<u>Odlehčovací služba Emu</u> Denní stacionář Klokán o. p. s. Janderova 436, 508 01 Hořice nezisková organizace – obecně prospěšná společnost	Odlehčovací služby <i>Služby sociální péče (pobyťová služba)</i>
NAŠE ULITA z.s. Klicperova 6, 508 01 Hořice nezisková organizace – zapsaný spolek	Sociální rehabilitace <i>Služby sociální prevence (ambulantní služba)</i>
<u>Sociální poradna Centra domácí hospicové péče</u> Domácí hospic Duha, o.p.s. Riegrova 655, 508 01 Hořice nezisková organizace – obecně prospěšná společnost	Odborné sociální poradenství <i>Sociální poradenství (ambulantní služba)</i>
<u>Půjčovna pomůcek</u> Domácí hospic Duha, o.p.s. Riegrova 655, 508 01 Hořice nezisková organizace – obecně prospěšná společnost	*Půjčovna zdravotních a kompenzačních pomůcek
Levitovo centrum následné péče, p. o. Riegrova 655, 508 01 Hořice příspěvková organizace města Hořice	Sociální služby poskytované ve zdravotnických zařízeních (tzv. sociální lůžka) <i>Služby sociální péče (pobyťová služba)</i>
<u>Domov pro seniory Obora</u> Sociální služby obce Chomutice Obora 11, 508 01 Hořice	Domovy pro seniory <i>Služby sociální péče (pobyťová služba)</i>

příspěvková organizace obce Chomutice	
(Dům s pečovatelskou službou Miletín Komenského 244, 507 71 Miletín) Město Miletín náměstí K. J. Erbena 99, 507 71 Miletín příspěvková organizace města Miletín	Pečovatelská služba <i>Služby sociální péče (terénní služba)</i>

V níže uvedené tabulce je obsažen výčet dalších poskytovatelů sociálních služeb se sídlem mimo správní obvod ORP Hořice, které k datu 30.09.2025 působí i na území ORP Hořice a jsou finančně podporovány z rozpočtu města Hořice.

Poskytovatelé sociálních služeb se sídlem mimo správní obvod ORP Hořice působící na území ORP Hořice	
<u>NZDM PoHoDa</u> Janderova 808, 508 01 Hořice Oblastní charita Jičín Na jihu 553, 506 01 Jičín církevní organizace	Nízkoprahová zařízení pro děti a mládež <i>Služby sociální prevence (ambulantní služba)</i>
<u>Občanská poradna Hořice</u> Čelakovského 1023, 508 01 Hořice Oblastní charita Dvůr Králové nad Labem Palackého 99, 544 01 Dvůr Králové nad Labem církevní organizace	Odborné sociální poradenství <i>Sociální poradenství (ambulantní služba)</i>
<u>DOMEČEK PLNÝ KOLEČEK</u> Vrchlického 699, 508 01 Hořice Domeček plný koleček, z. s. Nádražní 111, 507 91 Stará Paka nezisková organizace – zapsaný spolek	Osobní asistence <i>Služby sociální péče (terénní služba)</i>
Péče o duševní zdraví, z. s. Jana Palacha 1552, 530 02 Pardubice nezisková organizace – zapsaný spolek	Sociální rehabilitace <i>Služby sociální prevence (terénní služba)</i>
<u>Terénní programy v Královéhradeckém kraji</u> Laxus z.ú. Sadová 2107, 288 02 Nymburk nezisková organizace – zapsaný ústav	Terénní programy <i>Služby sociální prevence (terénní služba)</i>

<u>Manželská a rodinná poradna Jičín</u> Centrum sociální pomoci a služeb o. p. s. Souběžná 1746/12, 500 12 Hradec Králové nezisková organizace – obecně prospěšná společnost	Odborné sociální poradenství <i>Sociální poradenství (ambulantní služba)</i>
<u>(Detašované pracoviště Jičín)</u> 17. listopadu 681, 506 01 Jičín) TyfloCentrum Hradec Králové o.p.s. Okružní 1135/15, 500 03 Hradec Králové nezisková organizace – obecně prospěšná společnost	Odborné sociální poradenství <i>Sociální poradenství (ambulantní služba)</i>
<u>Středisko rané péče Sluníčko</u> třída Karla IV. 1222, 500 02 Hradec Králové Oblastní charita Hradec Králové Komenského 266, 500 03 Hradec Králové církevní organizace	Raná péče <i>Služby sociální prevence (terénní služba)</i>
<u>Labyrint – cesta pro rodinu</u> Havlíčková 12, 544 01 Dvůr Králové Oblastní charita Dvůr Králové nad Labem Palackého 99, 544 01 Dvůr Králové nad Labem církevní organizace	Sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi <i>Služby sociální prevence (terénní služba)</i>
<u>Hospic Anežky České</u> Oblastní charita Červený Kostelec 5. května 1170, 549 41 Červený Kostelec církevní organizace	*Lůžkové zdravotnické zařízení poskytující komplexní paliativní péči pacientům s nevléčitelným onemocněním v jeho konečném stádiu
<u>Domov sv. Josefa</u> Žireč 1, 544 04 Dvůr Králové nad Labem Oblastní charita Červený Kostelec 5. května 1170, 549 41 Červený Kostelec církevní organizace	Domovy pro osoby se zdravotním postižením <i>Služby sociální péče (pobytová služba)</i>
<u>Linka bezpečí, z.s.</u> Ústavní 95, 181 00 Praha 8 nezisková organizace – zapsaný spolek	Telefonická krizová pomoc <i>Služby sociální prevence (terénní forma)</i>

Shora uvedený výčet nelze brát jako definitivní a to vzhledem ke specifickým poskytovaným sociálním službám v ORP Hořice – nelze postihnout všechny služby poskytované mimo území ORP Hořice pro hořické

obyvatele, dále provázanost s poskytovateli z okolních obcí, jejich působnost ve vazbě na místo poskytování apod. Je možné konstatovat, že se jedná o většinu SSL, které jsou v rámci ORP poskytovány.

Zároveň je třeba zmínit, že i když jsou sociální služby v rámci ORP Hořice zastoupené v určitém počtu, neznamená to, že je každá ze sociálních služeb v dostatečné kapacitě.

Celá řada sociálních služeb např. azylový dům, dům na půl cesty, domovinka (denní stacionář pro seniory) není v území ORP poskytována a ti, kdo tyto služby potřebují, musí využívat nabídky poskytovatelů v okolních ORP či u nadregionálních poskytovatelů.

Celková kapacita pobytových sociálních služeb činí 218 lůžek, z nichž 77 připadá na domovy pro seniory, 79 na domov pro OZP. Kapacita domova se zvláštním režimem je 50 lůžek. Následuje 9 již zmiňovaných sociálních lůžek ve zdravotnickém zařízení a pouze 3 odlehčovací lůžka ve stacionáři.

3.2 Shrnutí zkušeností poskytovatelů sociálních služeb

Cílem této části je popsat sociální a návazné služby v ORP Hořice z pohledu samotných poskytovatelů těchto služeb a také z pohledu pracovníků OZSP.

Zajímalo nás, jak samotní zástupci poskytovatelů sociálních služeb a pracovníci OZSP ze své zkušenosti hodnotí současnou kapacitu jednotlivých služeb a také jejich reálnou dostupnost pro všechny obyvatele ORP Hořice.

3.2.1 Sběr dat

Podklady pro naše dílčí i souhrnná zjištění byly čerpány z kvalitního výzkumného šetření, v rámci kterého byly vedeny rozhovory se zástupci poskytovatelů sociálních služeb, jež působí na území ORP Hořice. Jednalo se o tzv. polostandardizované rozhovory, kdy respondenti odpovídali na připravené otevřené otázky, zároveň měli možnost ovlivnit průběhy zaměření rozhovoru vlastními tématy, která považovali za významná. Z rozhovorů byly pořizeny detailní písemné záznamy.

Celkem jsme hovořili se 17 respondenty z prostředí sociálních služeb, kteří zastupovali různé služby v rámci svých organizací:

- Sociální služby města Hořice – domov pro seniory,
- Sociální služby města Hořice – domov se zvláštním režimem,
- Sociální služby města Hořice – pečovatelská služba,
- Oblastní charita Jičín – nízkoprahové zařízení pro děti a mládež,
- Domeček plný koleček z.s. – osobní asistence,
- Denní stacionář Klokán o.p.s. – denní stacionář,
- Domov bez barier – domov pro osoby se zdravotním postižením,
- Farní charita Dvůr Králové nad Labem – odborné sociální poradenství,

- Naše Ulita – sociální rehabilitace,
- Domácí hospic Duha o.p.s. – odborné sociální poradenství,
- Levitovo centrum následné péče Hořice – sociální služby poskytované ve zdravotnických zařízeních lůžkové péče,
- Město Miletín – pečovatelská služba,
- Sociální služby obce Chomutice – domov pro seniory.

Některých rozhovorů se účastnili 2 respondenti z jedné organizace. Respondenty byli zpravidla vedoucí organizace nebo sociální pracovníci. Z pořízených záznamů bylo vycházeno v naší analýze. Kromě polostandardizovaných rozhovorů byly další poznatky čerpány z jednání pracovních skupin, případně upřesňujících telefonických konzultací se zástupci poskytovatelů sociálních, ale i návazných služeb. Na školicích akcích zorganizovaných v rámci projektu jsme se s většinou z nich setkávali opakovaně, díky čemuž jsme mohli získat konkrétní a aktuální informace.

Rozhovory byly vedeny rovněž s pracovníky OZSP a se zástupci dalších institucí, kteří se ve své praxi setkávají s jednotlivci i rodinami, kteří v určité životní situaci potřebují nějakou formu sociální pomoci či podpory.

Poslední skupinou respondentů byli zástupci všech obcí v ORP Hořice, nejčastěji se jednalo přímo starosty či místostarosty obcí.

3.2.2 Výsledná zjištění

Ze shromážděných dat bylo zjištěno, že ORP Hořice je relativně dobře saturované základními, nejčastěji využívanými sociálními službami – pečovatelskou službou, domovem pro seniory, odborným poradenstvím a osobní asistencí. Pokud některé služby nejsou poskytovány přímo v ORP Hořice, pak jsou relativně dobře dostupné v okolních ORP či přímo v krajském městě.

Přesto byly zaznamenány nedostatky a požadavky respondentů na rozšíření služeb. Některé ze sociálních služeb se podařilo v průběhu procesu rozšířit, např. pečovatelskou službu poskytovanou Sociálními službami města Hořice, která navýšila svoji kapacitu a tak je dostupná všem občanům na celém území ORP Hořice.

Dlouhodobě byla poskytována sociálně aktivizační služba pouze jednotlivcům, nikoliv rodinám. Od července 2024 byla navázána spolupráce se SAS Labyrint poskytované Oblastní charitou Dvůr Králové nad Labem, jejíž terénní služba je dostupná v celém území ORP Hořice.

Službou, která v území ORP Hořice zcela chybí a na jejíž vznik je mnoho požadavků, a to nejen od poskytovatelů sociálních služeb, pracovníků OZSP, ale i samotných rodin, je domovinka pro seniory. Prostory pro tuto služby by měly vzniknout v rekonstruované Hirschově vile (Karlova 499, Hořice) S ohledem na počet zaznamenaných požadavků je žádoucí tuto službu podpořit. Bylo vhodné, aby tato odlehčovací služba kromě ambulantní formy nabízela alespoň omezenou kapacitu pobytové péče.

V území chybí také sociální a návazné služby určené rodinám s dětmi, zejména intervenční centrum (služba pro osoby ohrožené domácím násilím). Za těmito službami musí klienti dojíždět do Hradce Králové, což je pro mnohé z nich finančně i časově náročné.

Odlehčovací službu poskytuje v ORP Hořice jedna organizace, která se zaměřuje na osoby s mentálním postižením a osoby s PAS. Její kapacita je však velmi omezena, a to nejen z prostorových (zařízení nemá k dispozici zcela bezbariérové prostory), ale i z personálních důvodů. Vhodné bezbariérové prostory jsou zřizovány v rekonstruované Hirschově vile.

Většina poskytovatelů sociálních služeb se shodla na jednom problému, který řeší, a to je nedostatek personálu. Uvedli, že je obtížné zajistit dostatek kvalifikovaných zaměstnanců. Jako důvod, proč se jim nedaří plně personálně zajistit poskytování sociálních služeb, vidí nepoměr v náročnosti této práce a jejím finančním ohodnocení.

Území postrádá systém návazného bydlení pro uživatele sociálních služeb. Konkrétně se jedná o formy chráněné bydlení, azylové domy, dům na půl cesty. Tyto služby občané ORP Hořice využívají zpravidla v přílehlých ORP či u organizací, které působí nadregionálně. Město Hořice disponuje pouze čtyřmi sociálními byty, které však neposkytují ani jednu z výše uvedených sociálních pobytových služeb.

V případě pobytových sociálních služeb pro seniory je obdobný problém. Přestože v ORP Hořice je několik typů pobytových služeb, jejichž cílovou skupinou jsou senioři či osoby zdravotně postižené, tak všechny služby mají kapacitní omezení a dlouhou čekací lhůtu na přijetí do zařízení.

Aktuálně také chybí místa pro klienty sociální služby domova se zvláštním režimem. V celém území funguje pouze jedno zařízení, jehož kapacita je 50 lůžek. Z toho důvodu rodiny pro své blízké využívají služeb v sousedních ORP, a to především v Hradci Králové.

Pozitivním zjištěním našeho výzkumu je, že byla zaznamenána velmi dobrá spolupráce mezi poskytovateli sociálních služeb v území. Poskytovatelé se navzájem v nabídce služeb doplňují, vzájemně vyrovnávají kapacitní rozdíly napříč územím. Spolupráce funguje také v odborné rovině – při sdílení zkušeností i při péči o konkrétní klienty, kteří vyžadují kombinovanou péči.

Společným problémem, který jde napříč všemi službami (jejich formami) i různými cílovými skupinami, je otázka financování SSL. Všechny SSL mají vícezdrojové financování, které je každým rokem ovlivňováno několika proměnlivými faktory. Z toho důvodu SSL nikdy přesně neznají, s jakým finančním rozpočtem mohou počítat. Tato nejistota, ač se poskytovatelé snaží sebevíce, přesto zčásti negativně ovlivňuje kvalitu, kapacitu, či rozvoj poskytovaných sociálních služeb. Poskytovatelé pobytových sociálních služeb vnímají velký problémem ve financování, které je ze strany státu pouze v horizontu jednoho roku, což jim zcela brání v jejich větším a finančně nákladném rozvoji.

Dalším příkladem problémů s financováním jsou poskytovatelé terénních sociálních služeb, u kterých se jedná zejména o náklady na dojíždění za klienty, které nelze pokrýt z úhrad poskytnutých výkonů. Obce na tyto náklady přispívají často jen symbolicky, proto musejí poskytovatelé hledat jiné zdroje jejich financování (např. sponzorské dary, grantové projekty, prodej výrobků klientů apod.).

3.3 Popis finančních zdrojů pro poskytování sociálních a návazných služeb

Podklady k tomuto bodu byly získány z běžně dostupných dat (výroční zprávy sociálních služeb, rozpočty obcí) a v rámci pohovorů s poskytovateli sociálních služeb.

Bylo zjištěno, že hlavními finančními zdroji sociálních služeb je čerpání tzv. státních dotací na zajištění sociálních služeb, dále jsou využívány lokální finanční zdroje, čerpané z rozpočtů měst, obcí, a krajské dotace. Zároveň jsou využívány finanční prostředky ESF, příp. další projektové výzvy a sponzorské dary. U pobytových služeb nemalou částku příjmu tvoří přímá úhrada od samotných klientů, příp. doplatky od rodinných příslušníků.

3.3.1 Finanční priority obcí a měst správního obvodu

Popsané finanční zdroje a výdaje měst a obcí na území správního obvodu ORP Hořice umožňují provést srovnání priorit měst a obcí regionu. Na základě analyzovaných dat lze konstatovat, že nejvýše zařazenou prioritou měst a obcí je zabezpečení poskytování pečovatelské služby, spojené s krytím provozu tzv. bytů zvláštního určení (byty v domě s pečovatelskou službou). Další nemalou částku v rozpočtu obcí, které jsou zřizovateli pobytové sociální služby (domovy pro seniory, domov se zvláštním režimem), tvoří dofinancování této vlastní příspěvkové organizace.

Nižšími částkami jsou pak podporovány služby pro rodinu děti a mládež, a to pouze městem Hořice. Jedná se především o službu nízkoprahového zařízení pro děti a mládež, SAS pro rodiny s dětmi, odborná sociální poradenství a terénní programy.

Zejména menší obce upřednostňují zaměření finanční podpory pro osoby se zdravotním postižením, jako je osobní asistence či denní stacionář. Nadpoloviční většina obcí přispívá na hospicovou péči.

V oblasti podpory sociálně vyloučených jednotlivců a skupin je podpora poskytována zejména Královéhradeckým krajem. Žádná z menších obcí žádnou službu pro tuto cílovou skupinu finančně nepodporuje.

Ze shora popsanych priorit obcí jednoznačně vyplývá, že menší obce na území ORP Hořice se podílejí na provozu sociálních služeb, jejíž cílovou skupinou jsou senioři nebo osoby se zdravotním postižením. Větší obce a samotné město Hořice se podílí na financování sociálních služeb pro všechny cílové skupiny.

3.3.2 Shrnutí hlavních zjištění finanční priority obcí a měst

Priority obcí ve financování sociálních služeb dle cílových skupin ovlivňuje především jejich vlastní struktura obyvatel. Příspěvky některých obcí jsou však často spíše symbolické (v řádu jednotek tisíc Kč za rok).

Nejvyššími částkami z rozpočtu obcí jsou podporovány sociální služby pro seniory a zdravotně postižené.

Nejnižšími částkami jsou naopak podporovány sociální služby, jejichž cílovou skupinou jsou osoby ohrožené sociálním vyloučením.

4 Analýza potřeb jednotlivých cílových skupin

V následující části jsou uvedené sumarizace potřeb jednotlivých skupin obyvatel ORP Hořice, a to potřeby rodin, dětí a mládeže, potřeby seniorů, potřeby osob se zdravotním postižením či duševním onemocněním a potřeby osob ohrožených sociálním vyloučením. Zjištění vycházelo z procesu plánování a z práce jednotlivých pracovních skupin, která je podrobně zdokumentována v zápisech z jejich jednání.

V samostatné podkapitole jsme se věnovali potřebám pečujících osob, jelikož tvoří skupinu, která se prolíná napříč všemi ostatními uživateli služeb.

4.1 Analýza potřeb rodin, dětí a mládeže

Data obsažená v této kapitole jsou čerpána z práce pracovní skupiny, pohledu sociálních pracovníků OZSP a poskytovatelů sociálních služeb v ORP Hořice.

Cílem bylo identifikovat hlavní problémy rodin s dětmi a mládeží, s nimiž se ve své každodenní praxi setkávají sociální pracovníci a další odborníci na území ORP Hořice. Dalším cílem bylo určit, které z těchto problémů se daří řešit v rámci jejich odbornosti a kompetence a které problémy přesahují již jejich možnost působení a rozhodování.

Zaměřovali jsme se na konkrétní otázky, které v posledních letech řeší:

- Jak se mění skladba klientů a jejich charakteristika?
- Jaké vnější okolnosti mají vliv na problémy rodin?
- Jak sociální pracovníci vnímají vzájemnou spolupráci různých odborníků a institucí v oblasti podpory rodin s dětmi v ORP Hořice?
- Jak podle nich funguje spolupráce s odborníky a institucemi mimo oblast sociálních služeb, tedy například se zástupci obcí či vzdělávacích institucí?
- Jak prakticky probíhá spolupráce odboru zdravotní a sociální péče a jednotlivých neziskových organizací při řešení konkrétních situací?

Cílem následujícího textu je odpovědět na uvedené otázky a současně navrhnout některá dílčí doporučení.

4.1.1 Vymezení cílové populace

Mluvíme-li o cílové skupině „rodina, děti a mládež“ v kontextu sociálních služeb a komunitního plánování sociálních služeb, máme na mysli především rodiny, které se z nejrůznějších důvodů dostaly do takové životní situace, která je pro ně obtížně řešitelná vlastními silami. Jedná se především o rodiny samoživitelů, dále rodiny, které jsou zadlužené a mají často i několik exekucí, které nejsou schopny splácet. Zároveň se může jednat o rodiny, jejichž člen byl nebo je vystaven domácímu či jinému násilí, či rodiny, z nichž jejich člen je ve výkonu trestu odnětí svobody. Dále to jsou rodiny, které z různých důvodů přišly o bydlení a dlouhodobě nejsou schopny si jej zajistit.

Mnohé z těchto rodin pak řeší „výchovné problémy“ s dětmi, kterým je poskytována sociálně-právní ochrana dětí, jsou v péči kurátora pro děti a mládež nebo jsou jim poskytovány sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi. V rodinách často dochází ke kumulaci více problémů najednou.

Laický pohled někdy na takové rodiny nahlíží jen jako na „problémové“ – tedy takové, které si svou situaci způsobily samy a nejsou ochotny ji řešit. Pohled odborníků, s nimiž jsme vedli rozhovory, je v tomto směru odlišný. Důvody, kvůli nimž se rodiny ocitají v pro ně neřešitelné situaci, bývají velmi rozmanité, ať už je to ztráta bydlení, zadluženost nebo komplikovaný rozvod rodičů, kvůli nimž vyhledají pomoc odborníků. Práce s některými rodinami je dlouhodobá a náročná a nemusí vždy vést k viditelnému zlepšení, v případě jiných rodin se naopak daří díky spolupráci s odborníky jejich životní situaci změnit k lepšímu.

Následující text se snaží popsat jednak situace, kdy se na lokální úrovni daří rodiny podpořit a pomoci jim uskutečnit alespoň dílčí změny v jejich životě, a jednak situace, kdy se to naopak z různých důvodů zatím nedaří.

4.1.2 Shrnutí hlavních zjištění

Všechny ambulantní služby dostupné v ORP Hořice sídlí v Hořicích. Konkrétně se jedná o nízkoprahové zařízení pro děti a mládež, odborné sociální poradenství. Za některými ambulantními poradenskými službami musí rodiny dojíždět zpravidla do Hradce Králové, např. do intervenčního centra (služba pro osoby ohrožené domácím násilím) či adiktologické poradny.

Dostupné terénní služby jsou poskytovány po celém území ORP Hořice – pečovatelská služba, osobní asistence, SAS pro rodiny s dětmi, raná péče.

V ORP Hořice chybí dostupné bydlení pro rodiny s nízkými příjmy, pro rodiče samoživitele nebo pro dospělé děti, které odcházejí z dětského domova. Čtyři sociální byty v Hořicích nepokryjí potřebnost občanů celého ORP. Jejich velikost a dispozice je navíc předurčuje k užívání ideálně pouze jednou osobou na daný byt.

Jako významná se ve všech rozhovorech ukazovala spolupráce poskytovatelů sociálních a návazných služeb a Odboru zdravotní sociální péče Městského úřadu Hořice. Zástupci poskytovatelů sociálních služeb hodnotili spolupráci s OZSP MěÚ dlouhodobě jako kvalitní, otevřenou a smysluplnou.

Odbor zdravotní a sociální péče MěÚ Hořice je klíčovým a aktivním účastníkem rozvoje sociálních služeb na území ORP Hořice. Podíl odboru na strategickém rozvoji sociálních služeb v území kladně hodnotí zástupci poskytovatelů, kteří se věnují práci s rodinami.

Intenzivní práci s rodinami komplikuje pracovníkům OZSP stále narůstající administrativní zátěž, i často se proměňující metodická doporučení.

S výjimkou města Hořice a několika mála obcí nepodporují obce finančně sociální služby pro rodiny s dětmi v území. Podporu adresovanou rodinám s dětmi směřují do sportovních a jiných volnočasových aktivit, pro některé rodiny jsou však i tyto dotované aktivity finančně nedostupné.

Všechna opatření na podporu dětí z nízkopříjmových rodin či sociálně znevýhodněného prostředí mohou být uskutečněna jen za spoluúčasti města Hořice a dalších obcí v ORP, případně dalších aktérů (soukromí dárci, nadace apod.).

4.2 Analýza potřeb seniorů

Data obsažená v této kapitole jsou získána z pohledu sociálních pracovníků a poskytovatelů sociálních služeb v ORP Hořice, která byla zpracována k lednu roku 2025.

V rámci analýzy jsme si pokládali následující otázky:

- Jaké jsou potřeby seniorů z pohledu sociálních pracovníků a poskytovatelů sociálních služeb v ORP Hořice?
- Jaké služby využívají, a jaké či jiné formy služby jim naopak chybí?
- Jaké problémy související s věkem a životní situací řeší sami senioři a jaké řeší ti, kdo jim je pomáhají zvládnout?
- Jaké konkrétní formy pomoci přispívají k tomu, že mohou senioři setrvat v domácím prostředí?

Cílem této analýzy je představit výsledky zjištění, které byly zaměřeny na zkoumání problematiky seniorů. Snahou bylo do této problematiky nahlédnout z různých perspektiv, především pohledem expertů a lidí z praxe, kteří se řešením potřeb této cílové skupiny každodenně zabývají v rámci své práce.

V průběhu našeho projektu jsme uskutečnili desítky skupinových i individuálních rozhovorů s pracovníky organizací poskytujících sociální služby, zástupci obcí (starosty či zastupiteli), pracovníky Odboru zdravotní a sociální péče Městského úřadu Hořice, ale i s lidmi, kteří pečují o své blízké v seniorském věku. Tento text shrnuje poznatky získané z těchto rozhovorů, které se týkají výše zmíněných otázek.

4.2.1 Charakteristika respondentů

Respondenty, z jejichž výpovědí jsme čerpali poznatky pro tuto analýzu, byli především vedoucí pracovníci organizací poskytujících sociální služby cílové skupině seniorů. Dále pracovníci těchto organizací, kteří zodpovídají přímo za konkrétní oblast sociálních služeb (např. vedoucí pečovatelské služby), starostové obcí ORP Hořice a pracovníci OZSP.

V rámci pracovních setkání a individuálních i skupinových rozhovorů jsme mluvili i se zástupci seniorů a jejich rodin, které o ně pečují. Měli jsme možnost setkávat se s nimi během akcí pořádaných v rámci procesu KPSS, a to na přednáškách určených seniorům a neformálně pečujícím osobám. Jejich sdělení pro nás byly cenným zdrojem informací.

4.2.2 Shrnutí hlavních zjištění

Za jedno z hlavních zjištění lze považovat skutečnost, že současná kapacita domovů pro seniory nedokáže pokrýt potřeby seniorů s trvalým pobytem v ORP Hořice. V praxi poté dochází k tomu, že senioři jsou dočasně umisťováni na lůžka následné péče ve zdravotnickém zařízení.

V ORP Hořice je nedostatečná kapacita lůžek v pobytové službě domov se zvláštním režimem. Pro seniory s psychiatrickými diagnózami a problémovým chováním je tak velmi obtížné najít volné místo v pobytovém zařízení. Tito klienti pak často hledají volné kapacity v přilehlých ORP (Hradec Králové, Jičín, Dvůr Králové nad Labem a další).

Levitovo centrum následné péče jako jediné zařízení v ORP Hořice zajišťuje sociální služby poskytované ve zdravotnických zařízeních, tzv. sociální lůžka. I jejich kapacita je nedostatečná.

V ORP Hořice fungují tři domy s pečovatelskou službou (Hořice a Miletín).

Terénní služby – pečovatelská služba a osobní asistence – působí v celém území ORP Hořice, existují však rozdíly v jejich dosahu. Pečovatelská služba působí více lokálně, tedy v obci, kde sídlí, a v jejím nejbližším okolí. Pečovatelské službě, která má stanovenou dostupnost na celém území ORP, by pomohl větší zájem ze strany obcí a jejich ochota přispívat na dopravu. Zmíněné služby postupně upouštějí od pouhé dovážky obědů klientům a zaměřují se více na rozsah poskytnuté péče a její kvalitu. Dlouhodobým trendem v sociálních službách je, že dovážku obědů přebírají externí dodavatelé. Lze konstatovat, že v ORP Hořice nejsou tyto služby dostatečně rozvinuty.

Pro cílovou skupinu seniorů v území ORP Hořice zcela chybí některé typy sociálních služeb, jako například denní stacionář (tzv. domovinka) a týdenní stacionář.

Pro některé seniory s nízkými příjmy mohou být sociální služby nedostupné právě z důvodu nedostatku finančních prostředků. S ohledem na dlouhodobý vývoj lze objektivně předpokládat, že tato skupina se bude dále zvětšovat.

Hospicovou službu v území poskytuje Domácí hospic Duha, o.p.s., a to prostřednictvím terénních i ambulantních zdravotních a sociálních služeb. V případě zajištění potřeby pobytové péče je využívána především kapacita Hospicu Anežky České provozovaného Oblastní charitou Červený Kostelec.

Z důvodu zrušení většiny spojů městské autobusové dopravy zřídilo město Hořice službu Senior Taxi Hořice, jež je zajišťována externím provozovatelem. Pilotní projekt služby proběhl v období 1. 6. 2024–31. 12. 2024. Vzhledem k velkému zájmu a kladnému ohlasu ze strany seniorů uzavřelo město smlouvu na provoz služby Senior Taxi Hořice na další období (1. 1. 2025–31. 12. 2027).

4.3 Analýza potřeb osob se zdravotním postižením či duševním onemocněním

Údaje uvedené v této kapitole jsou zpracované na podkladě pohledu sociálních pracovníků a poskytovatelů sociálních služeb v ORP Hořice, a to k lednu 2025.

V rámci analýzy jsme se zaměřovali na zjištění potřeb osob se zdravotním postižením z pohledu sociálních pracovníků a poskytovatelů sociálních služeb v ORP Hořice, a to mj. prostřednictvím následujících otázek:

- Jaké konkrétní služby klienti využívají v rámci ORP Hořice a za kterými službami musí dojíždět?
- Jaké problémy související s jejich zdravotním stavem a životní situací řeší sami a jaké řeší ti, kdo jim je pomáhají zvládnout?

- Jaké konkrétní formy pomoci přispívají k tomu, že mohou osoby se ZP setrvat v domácím prostředí?

Cílem této analýzy bylo zjištění výsledků, které byly zaměřeny na zkoumání potřeb osob se zdravotním postižením, a to komplexním pohledem expertů a lidí z praxe, kteří se řešením potřeb této cílové skupiny každodenně zabývají v rámci své práce.

Našimi zdroji byly informace získané z rozhovorů s pracovníky organizací poskytujících sociální služby osobám se zdravotním postižením, zástupci obcí, pracovníky Odboru zdravotní a sociální péče Městského úřadu Hořice, ale i s lidmi, kteří pečují o osoby se zdravotním postižením. Tento text je pak shrnutím poznatků získaných z uvedených rozhovorů, které se týkají výše zmíněných oblastí našeho zájmu.

4.3.1 Charakteristika respondentů

Respondenty byli především vedoucí a sociální pracovníci organizací poskytujících sociální služby osobám se zdravotním postižením, starostové obcí ORP Hořice a pracovníci OZSP. V rámci pracovních setkání a individuálních i skupinových rozhovorů jsme mluvili i se zástupci pečujících rodin, se kterými jsme měli možnost se potkávat během akcí pořádaných v rámci procesu KPSS, a to na přednáškách pro osoby neformálně pečující.

4.3.2 Shrnutí hlavních zjištění

Nejčastěji využívanou terénní službou osobami zdravotně postiženými je osobní asistence. U dětí útlého věku je to pak raná péče.

Další službou, která je osobami se zdravotním postižením, včetně osob s PAS využívána, je ambulantní služba denní stacionář poskytovatele Denní stacionář Klokán o.p.s. Vzhledem k dřívější personální i prostorové nedostatečnosti byla služba denního stacionáře poskytována pouze v omezené kapacitě. Z toho důvodu některé osoby se zdravotním postižením začaly využívat obdobné služby v sousedních ORP, především v Jičíně a Hradci Králové. Kapacita služby byla v roce 2024 navýšena, poskytovatel začal rovněž provozovat odlehčovací službu pro stávající cílové skupiny v kapacitě 3 lůžek.

Pro cílovou skupinu osob se zdravotním postižením v území ORP Hořice zcela chybí některé typy sociálních služeb, např. chráněné bydlení, podporované bydlení apod.

Pobytovou službu pro osoby se zdravotním postižením poskytuje Domov bez bariér Hořice. V rámci procesu transformace pobytových sociálních služeb se část klientů z hlavní budovy přemístila do dvou nově vzniklých Rodinných domků – bydlení určeného pro klienty s vysokou mírou podpory. Celková kapacita zařízení však zůstala zachována (79 lůžek, z toho 16 v Rodinných domcích).

Pro některé OZP s nízkými příjmy mohou být sociální služby nedostupné právě z důvodu nedostatku finančních prostředků. Někteří se tak musí spoléhat na pomoc neformálně pečujících (rodiny, přátel a dobrovolníků). Jedná se především o ambulantní služby (např. Denní stacionář Klokán).

Poskytovatelé sociálních služeb pro lidi se zdravotním postižením v území ORP Hořice se snaží aktivně reagovat na proměňující se potřeby této cílové skupiny a také na potřeby pečujících rodin. Postupně doplňují a rozšiřují nabídku služeb, které mohou lidé se zdravotním postižením a jejich rodiny čerpat.

4.4 Analýza osob ohrožených sociálním vyloučením

Data obsažená v Analýze potřeb lidí ohrožených sociálním vyloučením z pohledu sociálních pracovníků a poskytovatelů sociálních služeb v ORP Hořice byla zpracována k počátku roku 2025.

V úvodu této analýzy jsme se nejprve soustředili na vymezení osob, které jsou ohrožené sociálním vyloučením. Zjišťovali jsme, zda se v průběhu let mění skladba klientů, jejich charakteristiky, ale také zda se mění problémy, se kterými se obracejí na sociální pracovníky.

Dále jsme se snažili vydefinovat hlavní problémy osob, které se z nejrůznějších důvodů ocitly v nepříznivé životní situaci a dlouhodobě v ní setrvávají, přičemž jsme si kladli mj. následující otázky:

- Které z těchto problémů se daří řešit v rámci odbornosti a kompetence sociálních pracovníků a které problémy přesahují možnosti jejich působení a rozhodování?
- Jak sociální pracovníci vnímají vzájemnou spolupráci různých odborníků a institucí v oblasti podpory lidí ohrožených sociálním vyloučením v ORP Hořice?
- Jak podle sociálních pracovníků funguje spolupráce s odborníky a institucemi mimo oblast sociálních služeb, například se zástupci obcí?
- Jak prakticky probíhá spolupráce OZSP a jednotlivých neziskových organizací při řešení konkrétních situací osob ohrožených sociálním vyloučením?

Cílem následujícího textu je odpovědět na uvedené otázky a současně navrhnout některá dílčí doporučení.

4.4.1 Vymezení cílové populace

Definovat cílovou skupinu osob, které jsou ohrožené sociálním vyloučením, není zcela snadné. Sociální vyloučení chápou sociální vědy jako vyčleňování lidí či skupin ze života společnosti, které se projevuje v různých oblastech – ekonomické, sociální, kulturní, politické či prostorové. Sociální vyloučení se může projevovat také v symbolické rovině. Jednotlivci či sociální skupiny se nemohou podílet na různých aktivitách společnosti a ocitají se na okraji společnosti (marginalizace), nebo jsou ze společnosti nějakým způsobem vyloučeni (sociální exkluze). Velmi podobně (a stručně) vymezuje sociální vyloučení zákon o sociálních službách jako „vyčlenění osoby mimo běžný život společnosti a nemožnost se do něj zapojit v důsledku nepříznivé sociální situace“. Sociální marginalizace či vyloučení se může projevovat jen v některé výše uvedené sféře, ale také se může projevit ve více sférách najednou.

Sociální vyloučení často úzce souvisí s chudobou, ale nemusí tomu tak být vždy. Sociální vyloučení se může týkat i lidí, kteří mají dostatek finančních prostředků, přesto jsou nějakým způsobem vyloučeni z běžného života. Příkladem mohou být lidé se zdravotním postižením nebo duševním onemocněním, rodiny pečující dlouhodobě o své blízké, senioři nebo cizinci.

V posledních letech bývá někdy sociální vyloučení spojováno (ztotožňováno) s tzv. vyloučenými lokalitami, v nichž žijí lidé, kteří nejsou „vyloučeni“ jen prostorově, ale také z účasti na ekonomických, kulturních,

vzdělávacích a dalších aktivitách. Toto pojetí sociálního vyloučení je velmi úzké a brání nám všimnout si, že sociální vyloučení se týká mnohem většího počtu lidí a šířeji definované skupiny.

Velká část cílových skupin, jimž jsme se věnovali při vlastní tvorbě komunitního plánování i v rámci pracovních skupin, jsou lidé, kteří jsou ohroženi sociálním vyloučením nebo jsou již reálně v některých ohledech sociálně vyloučení. Především se jedná o seniory, osoby se zdravotním postižením nebo duševním onemocněním, pečující rodiny, matky samoživitelky nebo cizí státní příslušníky bez znalosti českého jazyka.

V druhém případě může jít o dlouhodobé klienty OZSP, osoby závislé na návykových látkách nebo osoby bez přístřeší. Ani takové rozlišení však není dostačující, mnohdy nemusí být riziko sociálního vyloučení na první pohled viditelné (například matka samoživitelka s dítětem se zdravotním postižením, která má zaměstnání) a konkrétní situace jednotlivců i rodiny jsou vždy složitější.

Pro účely následující analýzy i celého komunitního plánování je však důležité přemýšlet v široce definovaných kategoriích sociálního vyloučení, tj. tak, abychom riziko sociálního vyloučení nepřipisovali jen lidem bez domova nebo lidem závislých na návykových látkách.

4.4.2 Shrnutí hlavních zjištění

V území ORP Hořice působí některé sociální a návazné služby, které mohou využívat lidé ohrožení sociálním vyloučením.

Z ambulantních služeb se jedná například o sociální rehabilitaci pro osoby s duševním onemocněním (NAŠE ULITA z.s.). Ambulantní službou odborného sociálního poradenství zaměřeného na téměř všechny cílové skupiny je Občanská poradna Hořice poskytovaná Oblastní charitou Dvůr Králové nad Labem. Ta pomáhá občanům ORP Hořice zejména s jejich finančními problémy (dluhy, exekuce).

Terénní programy jsou zaměřené jak na dospělé v nepříznivé životní situaci, tak na osoby závislé na návykových látkách nebo osoby s duševním onemocněním (Laxus z.ú., Péče o duševní zdraví, z.s., Aufori, o.p.s. a další).

Další sociální a návazné služby se nachází v sousedních ORP Jičín a Hradec Králové. Jedná se např. o sociální služby pro osoby bez domova (azylové domy, noclehárny, nízkoprahová denní a kontaktní centra).

V Jičíně a v Hradci Králové dále působí několik organizací, které poskytují poradenské služby osobám ohroženým sociálním vyloučením.

V ORP Hořice zcela chybí pobytové služby pro osoby ohrožené sociálním vyloučením (azylové domy, dům na půl cesty, noclehárna, terapeutické komunity, chráněné bydlení).

Sociální bydlení pro jednotlivce i rodiny s nízkými příjmy, pro rodiče samoživitele nebo pro dospělé děti, které odcházejí z dětského domova, je v Hořicích v nedostatečné kapacitě, neboť v Hořicích jsou pouze čtyři sociální byty.

V území je nedostatek obecních či městských bytů pro lidi v seniorském věku s nízkými příjmy nebo pro lidi se zdravotním či chronickým onemocněním, kteří jsou schopni se o sebe postarat, a zároveň kvůli svému

zdravotnímu stavu nemají dostatečné příjmy na vlastní bydlení nebo komerční pronájem. Výše uvedené se týká také bytů se zvláštním určením (bytů v DPS).

Odbor zdravotní a sociální péče MěÚ Hořice je klíčovým a aktivním účastníkem rozvoje sociálních služeb na území ORP Hořice. Podíl OZSP na řešení praktických situací i na strategickém rozvoji sociálních služeb v území kladně hodnotí zástupci všech poskytovatelů.

S výjimkou města Hořice pouze nižší jednotky obcí ve spádovém území finančně podporují sociální služby pro lidi ohrožené sociálním vyloučením, neboť tato problematika se vyskytuje spíše na území větších měst.

4.5 Analýza potřeb osob pečujících o osoby blízké

Tato analýza nám měla zodpovědět následující otázky:

- Co potřebují rodiny, které pečují o blízké osoby
- Jaké služby či jiná forma podpory jim chybí?
- Jaké konkrétní sociální, vzdělávací či zdravotní služby by pro své blízké uvítali?
- Jaké každodenní podpory se jim v jejich péči nedostává?

Cílem této analýzy je představit výsledky rozhovorů s osobami dlouhodobě pečujícími o své blízké v domácím prostředí. Zajímaly nás především jejich potřeby v oblasti sociálních služeb, a sice jaké sociální služby pečující rodiny aktuálně využívají, co jim brání v případném větším využívání těchto služeb, jaké služby postrádají, jaké mají představy a očekávání do budoucna, co se týče využívání sociálních služeb a řešení budoucího zajištění osoby závislé na péči(péče, bydlení, finanční).

4.5.1 Shrnutí hlavních zjištění

Některé rodiny nevyužívají sociální služby – důvodem je aktuálně naplněná kapacita konkrétní sociální služby nebo neodpovídající vhodná služba pro konkrétní potřebnou osobu (její zdravotní, psychické, sociální potřeby) nebo zpoplatnění služby. S tím souvisí i úzkost či psychické obtíže některých lidí se ZP, které brání jejich blízkým sdílet každodenní péči s některou ze sociálních služeb.

Naprostá většina pečujících, které zatím žádnou sociální službu nevyužívá, má o jejich poskytování zájem – v největší míře se jedná o denní stacionář a odlehčovací služby.

Pečující osoby v obcích na území ORP Hořice nevyužívají v plné nabídce sociální služby, které by jim mohly usnadnit každodenní péči. Jako hlavní důvody uvádějí vzdálenost služeb od místa jejich bydliště, obtížnou dopravní dostupnost a finanční nákladnost těchto služeb. Vzhledem k tomu, že v současné době jsou sociální služby, jako je denní stacionář a odlehčovací služba, koncentrovány v Hořicích, využívají tyto služby převážně hořičtí klienti.

Všichni rodiče vnímají jako naléhavou potřebu zajištění perspektivy pro své děti do budoucna. Potřebují mít jistotu, že o jejich děti bude dobře a kvalifikovaně postaráno, až oni sami zestárnou.

**Spolufinancováno
Evropskou unií**

Naprostá většina pečujících rodin by si pro své blízké zdravotně postižené přála možnost bydlet v chráněném bydlení, týdenním stacionáři nebo podporovaném bydlení v závislosti na charakteru jejich postižení.

5 SWOT analýza

Předkládaná analýza vychází z celého procesu komunitního plánování sociálních služeb, respektive z předchozích analytických kroků, a obsahuje souhrnné hodnocení vnitřních silných a slabých stránek (popis vnitřního stavu v území realizace projektu v oblasti sociálních a návazných služeb) a vnějších příležitostí a ohrožení (popis vnějších faktorů, které na systém pomoci sociálních a návazných služeb působí).

Důležitými podklady pro zpracování SWOT analýzy byla sociodemografická analýza (popis území, demografické ukazatele, analýza vybraných cílových skupin), analýzy poskytovaných služeb, analýza potřeb jednotlivých skupin (práce pracovních skupin a koordinační skupiny), práce odborného realizačního týmu projektu, rozhovory s poskytovateli sociálních služeb a se zástupci obcí na území ORP Hořice.

Níže uvedená SWOT analýza vychází z aktivit realizovaných v období od února 2023 do října 2025. Analýza řeší celé území ORP Hořice a představuje základ pro formulaci navrhovaných priorit. Zahrnuje všechny cílové skupiny: Rodina, děti a mládež, Senioři, Osoby se zdravotním postižením či duševním onemocněním, Osoby ohrožené sociálním vyloučením, včetně skupiny pečujících osob.

SILNÉ STRÁNKY (Strengths)
Bezplatné doučování poskytované nízkoprahovým zařízením pro děti a mládež
Možnost bydlení pro seniory a osoby se ZP v domovech s pečovatelskou službou (Hořice, Miletín)
Působení dvou domovů pro seniory (Hořice, Obora)
Domov se zvláštním režimem
Terénní program pro osoby závislé na návykových látkách dostupný i pro uživatele NL na území ORP Hořice
Ambulantní a terénní program sociální rehabilitace pro osoby s duševním onemocněním
Odborné poradenství (dluhová poradna, manželská a rodinná poradna)
Zajištění SAS pro rodiny s dětmi, sanace rodiny
Odlehčovací služba pro osoby zdravotně postižené včetně osob s PAS
Dostupná terénní hospicová péče
Dostupná domácí zdravotní péče

Výdejna potravinové banky
Sociální práce Odboru zdravotní a sociální péče MěÚ Hořice v dostatečné kapacitě
Speciální třídy v MŠ Husova Hořice pro děti s kombinovaným postižením
Dostupné základní vzdělávání pro žáky s různými typy a mírami zdravotního postižení
V ZŠ a MŠ pozice sociálního pedagoga (na jeho pozici navázán klinický psycholog a rodinný poradce)
Provoz služby Senior Taxi Hořice
Funkční Komise prevence kriminality města Hořice
Funkční bezpečnostní systém (městský kamerový systém)
Městská policie Hořice
Nabídka volnočasových aktivit pro seniory (aktivní Senior klub Hořice)
Otevřená, volně dostupná hřiště
Široká nabídka volnočasových aktivit pro děti a mládež (DDM Hořice, ZUŠ Hořice, ZUŠ Melodie a několik sportovních oddílů)
Pestrá nabídka sportovních aktivit pro veřejnost
Realizace kulturních akcí pro veřejnost

SLABÉ STRÁNKY (Weaknesses)

Chybí prostupné bydlení pro osoby nacházející se v tíživé životní situaci
Nedostatečná kapacita týdenního stacionáře pro děti i dospělé se zdravotním postižením
Neexistence chráněného a podporovaného bydlení pro osoby se zdravotním postižením
Nedostatečná kapacita sociálních lůžek v Levitově centru následné péče
Nedostupná péče dětského psychiatra v ORP Hořice i celém okrese Jičín
Nevyhovující stav prostor NZDM PoHoDa
Ve spádovém území není dostupná služba azylového domu – pro rodiny s dětmi, ženy, muže,

včetně noclehárny

PŘÍLEŽITOSTI (Opportunities)

Zájem města Hořice na pokračování aktivního procesu KPSS a kontinuální sledování potřeb obyvatel území

Zájem poskytovatelů o spolupráci – mezioborová spolupráce

Větší a lepší informovanost občanů o možnostech pomoci, o nabídce SSL

Vzdělávání a kontinuální podpora managementu a pracovníků v sociálních službách (kvalitní supervize)

Rozvoj spolupráce s obcemi při zajištění financování SSL v regionu, a tím i stability služeb

Vytvoření systému financování sociálních služeb poskytovaných v ORP Hořice prostřednictvím příspěvků jednotlivých obcí ORP / jednotný systém poskytování příspěvků obcí na SSL

Rozvoj sociální práce na obcích (i u obcí 1. a 2. typu)

Rozšíření kapacit denních a týdenních stacionářů pro OZP

Navýšení kapacit v domově se zvláštním režimem

Rozvoj a dostupnost sítě terénních služebnost

Podpora sociální rehabilitace CS i ve vztahu k podporovanému zaměstnávání

Podporované bydlení pro jednotlivé CS

Podpora svépomocných skupin

Rozvíjející se spolupráce OZSP se školskými zařízeními

Zapojování představitelů města do rozvoje komunity, spolupráce města Hořice a občanů

Využívání dotačních výzev a zdrojů včetně udržitelnosti realizovaných projektů

HROZBY (Threats)
Nedostatečný bytový fond města Hořice
Nedostatek sociálních lůžek v nemocnici (Levitovo centrum následné péče), oproti tomu zároveň setrvávání v nemocnici z důvodu nepříznivé sociální situace
Nestabilita a závislost poskytovatelů sociálních a návazných služeb na dotacích a jednoletém financování
Nedostatek sociálních pracovníků na trhu práce a omezení rozsahu poskytovaných služeb z důvodu nedostatku personálních kapacit
Odchody dlouhodobých zaměstnanců ze sociálních služeb z důvodů nízkých příjmů a profesního „vyhoření“
Byrokratické zatížení všech zúčastněných stran
Nedostatečná informovanost představitelů obcí i veřejnosti o možnostech řešení obtížných životních situací
Nárůst agenturních zaměstnanců – cizích státních příslušníků bez vlastního zázemí
Běžná dostupnost lehkých drog (alkohol, cigarety, marihuana) pro nezletilé

6 Prioritní oblasti na období 2026–2030

6.1 Prioritní oblast – Rodina, děti a mládež

CÍL	OPATŘENÍ	RODINA, DĚTI A MLÁDEŽ
1.1		Podpora a rozvoj sítě sociálních služeb a navazujících aktivit pro rodiny s dětmi ohroženými nepříznivou sociální situací
	1.1.1	Podpora činnosti terénních i ambulantních sociálně aktivizačních služeb pro rodiny s dětmi ohroženými sociálním vyloučením či nepříznivou sociální situací pro celé území ORP Hořice
	1.1.2	Podpora činnosti odborných sociálních, poradenských a navazujících služeb pro rodiny s dětmi ohroženými nedostatečnými kompetencemi rodičů a výchovnými problémy
	1.1.3	Posilování a rozvoj systému podpory náhradní rodinné péče a aktivizace biologických rodičů, jejichž děti jsou umístěny do náhradní rodinné péče
	1.1.4	Podpora a rozvoj činnosti školních psychologů a sociálních pedagogů
1.2		Podpora doučování a posilování rodičovských kompetencí v oblasti vzdělávání dětí
	1.2.1	Aktivity sociálně aktivizačních služeb zaměřovat i na posilování kompetencí rodičů v oblasti vzdělávání a doučování svých dětí
	1.2.2	Podpora aktivit školských zařízení v oblasti doučování dětí ze znevýhodněného socio-kulturního prostředí nebo s hendikepy v oblasti vzdělávání
	1.2.3	Zřizování předškolních přípravných ročníků pro eliminaci hendikepů dětí ze znevýhodněného prostředí před nástupem na základní školu
1.3		Podpora realizace preventivních programů a aktivit pro děti
	1.3.1	Podpora další činnosti nízkoprahového zařízení pro děti a mládež
	1.3.2	Využívání preventivních programů v rámci škol a školských zařízení
	1.3.3	Vytváření a rozšiřování volnočasových aktivit pro děti a mládež

1.4		Podpora dostupného a krizového bydlení
	1.4.1	Podpora zajištění dostupného bydlení pro mladé začínající rodiny, rodiny samoživitelů a další nízkopříjmové skupiny obyvatel

6.2 Prioritní oblast – Senioři

CÍL	OPATŘENÍ	SENIOŘI
2.1		Podpora dostupnosti sociálních služeb a navazujících aktivit pro seniory poskytovaných terénní a ambulantní formou v potřebném rozsahu
	2.1.1	Zajištění dostatečné kapacity a dostupnosti terénní pečovatelské služby a osobní asistence v rámci celého území ORP Hořice
	2.1.2	Podpora odborného poradenství pečujícím osobám
2.2		Podpora a rozvoj nových sociálních služeb v ORP Hořice
	2.2.1	Zřízení denního stacionáře pro seniory
	2.2.2	Podpora záměru zřízení pobytové či terénní odlehčovací služby pro seniory
2.3		Podpora dostupnosti sociálních služeb seniorům poskytovaných pobytovou formou
	2.3.1	Rekonstrukce hlavní budovy Domova pro seniory a Domova se zvláštním režimem Sociálních služeb města Hořice
	2.3.2	Zvýšení počtu sociálních lůžek v Levitově centru následné péče
2.4		Podpora mobility seniorů
	2.4.1	Podpora zřizování a rozvoje služeb senior-taxi na území ORP Hořice
	2.4.2	Podpora projektů na bezbariérové úpravy veřejných budov a zdravotnických zařízení
	2.4.5	Podpora projektů na bezbariérové úpravy veřejných komunikací, dopravních terminálů, nádraží a další obecné infrastruktury

6.3 Prioritní oblast – Osoby se zdravotním postižením či duševním onemocněním

CÍL	OPATŘENÍ	OSOBY SE ZDRAVOTNÍM POSTIŽENÍM ČI DUŠEVNÍM ONEMOCNĚNÍM
3.1		Podpora dostupnosti sociálních služeb a navazujících aktivit pro osoby se zdravotním postižením poskytovaných terénní a ambulantní formou v potřebném rozsahu
	3.1.1	Zajištění dostatečné kapacity a dostupnosti terénní pečovatelské služby a osobní asistence v rámci celého území ORP Hořice
	3.1.2	Podpora odborného poradenství osobám se zdravotním postižením či duševním onemocněním, jejich rodinám a pečujícím osobám
3.2		Podpora dostupnosti sociálních služeb osobám se zdravotním postižením poskytovaných pobytovou formou
	3.2.1	Podpora rozšiřování odlehčovací služby pro osoby se zdravotním postižením, včetně osob s PAS – Denní stacionář Klokán
	3.2.2	Podpora a rozvoj chráněného bydlení pro osoby se zdravotním postižením
3.3		Podpora a rozvoj služeb pro osoby s duševním onemocněním
	3.3.1	Podpora rozšiřování činnosti terénních služeb pro osoby s duševním onemocněním – Péče o duševní zdraví Jičín – v rámci území ORP Hořice
	3.3.2	Podpora zřízení a provozu Centra duševního zdraví Jičín
3.4		Podpora mobility osob se zdravotním postižením
	3.4.1	Podpora projektů na bezbariérové úpravy veřejných budov a zdravotnických zařízení
	3.4.2	Podpora projektů na bezbariérové úpravy veřejných komunikací, dopravních terminálů, nádraží a další obecné infrastruktury

6.4 Prioritní oblast – Osoby ohrožené sociálním vyloučením

CÍL	OPATŘENÍ	OSOBY OHROŽENÉ SOCIÁLNÍM VYLOUČENÍM
4.1		Podpora a rozvoj služeb pro osoby závislé na návykových látkách
	4.1.1	Podpora preventivních terénních programů pro uživatele návykových látek na území ORP Hořice
	4.1.2	Podpora vzniku a činnosti adiktologické poradny v Hořicích
4.2		Podpora a rozvoj odborného sociálního poradenství
	4.2.1	Podpora a posilování služeb odborného sociálního poradenství s důrazem na dluhovou problematiku

7 Priority rozvoje sociálních a návazných služeb ve správním obvodu města Hořice na období 2026–2030

Priority rozvoje sociálních služeb na období let 2026–2030 byly stanoveny na základě:

- provedené analýzy poskytovaných sociálních služeb,
- zjištěných sociálně - demografických údajů,
- zjištěných potřeb poskytování sociálních služeb,
- možnosti zajištění finančních zdrojů (zejména financí poskytovaných z veřejných rozpočtů) na úhradu výdajů spojených s poskytováním sociálních služeb.

Priority rozvoje sítě sociálních služeb na území ORP Hořice:

1. Udržet a rozvíjet stávající síť sociálních služeb na území regionu s důrazem na možnost klienta zůstat v jeho přirozeném prostředí,
2. vytvořit fungující partnerství mezi uživateli, poskytovateli soc. služeb a veřejnou správou,
3. zajistit provázanost služeb v oblastech sociálních, zdravotnických a výchovně-vzdělávacích,
4. vytvořit podmínky a zajistit podporu pro zvýšení podílu nestátních neziskových organizací na poskytování sociálních služeb,
5. vytvářet podmínky pro začleňování národnostních menšin do společnosti,
6. zajistit dostatečnou informovanost o sociálních službách v regionu.

Dílí priority rozvoje:

1. Zpřístupnit sociální služby pro všechny cílové skupiny,
2. vytvořit systém dlouhodobého financování sociálních služeb,
3. rozšíření kapacity terénních služeb (všeobecně),
4. zlepšit komunikaci mezi uživateli a poskytovateli sociálních služeb,
5. využívat celostátních programů i programů EU na podporu začleňování sociálně vyloučených skupin obyvatel ORP Hořice,
6. zvýšit počet kvalifikovaných terénních sociálních pracovníků,
7. provádět pravidelnou aktualizaci sekce Sociální oblast na webových stránkách města Hořice,
8. k informování veřejnosti využívat kromě internetu i tisku (Hořický zpravodaj, informační brožury, adresáře poskytovatelů sociálních služeb apod.).

Sledování a vyhodnocování plnění priorit stanovených v plánu rozvoje sociálních služeb

Sledování a vyhodnocování plnění priorit stanovených v tomto plánu rozvoje sociálních služeb provádí MěÚ Hořice, Odbor zdravotní a sociální péče.

OZSP MěÚ Hořice zpracovává potřebná opatření k zajištění plnění priorit rozvoje sociálních služeb stanovených v tomto plánu rozvoje sociálních služeb.

Opatření k zajištění plnění stanovených priorit předkládá OZSP Radě města Hořice a příslušným orgánům obcí, tj. radám měst a zastupitelstvům obcí a příslušným poskytovatelům sociálních služeb.

Provedení změn v plánu rozvoje sociálních služeb

Odbor sociálních věcí a zdravotnictví předkládá návrhy na přijetí změn v tomto plánu rozvoje sociálních služeb Radě města Hořice a Zastupitelstvu města Hořice.

Změny budou platné po schválení na veřejném zasedání Zastupitelstva města Hořice.

Závěr

Předložený komunitní plán je výsledkem spolupráce místních obyvatel, poskytovatelů sociálních služeb, samosprávy, organizací a dalších zainteresovaných subjektů, na jehož základě byly definovány hlavní potřeby obyvatel ORP Hořice v sociální oblasti. Smyslem identifikace slabých míst i silných stránek a stanovením priorit a konkrétních opatření, která povedou k udržitelnosti poskytování sociálních služeb, jejich dostupnosti a rozvoji, je zlepšení životních podmínek nejen znevýhodněných skupin obyvatelstva.

Tento dokument není však konečný – je to živý nástroj. K jeho naplnění je zásadní pravidelné vyhodnocování stanovených cílů a pružná reakce na měnící se sociální realitu, přizpůsobení aktuální situaci a potřebám obyvatel. Základem úspěchu jeho realizace bude systematická spolupráce všech aktérů, ochota sdílet odpovědnost a hledat společná řešení.

Naší společnou ambicí je vytvářet prostředí, kde se každý člověk bez ohledu na věk, zdravotní stav, sociální postavení či původ může cítit bezpečně, být respektován a mít přístup k potřebné podpoře. Snahou je nastavit sociální síť tak, aby v ní každý občan našel oporu podle svých potřeb.

Věříme, že tento plán je krokem správným směrem k tomu, aby sledované území (ORP Hořice) bylo místem, kde lidé žijí důstojně, aktivně a ve vzájemné úctě.